

*„Tâlcuire a celor o sută de cincizeci de psalmi ai
Proorocului Împărat David”
Fericitul Teodoret al Cirului
Sf. Mănăstire Sfinții Arhangheli – Petru Vodă, 2003*

TÎLCUIREA PSALMULUI 67

Întru sfîrșit, Psalmul lui David.

Văzînd păgînatatea ce se urma între oameni și stăpînirea diavolului, și fiind învățat de Sfîntul Duh, dumnezeiescul David se roagă ca foarte degrab să se facă arătarea lui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru. Și, primind descoperirea celor ce se vor face, se învață și propovăduiește mîntuirea firii oamenilor, pieirea vrăjmașilor și, în scurt, prea-slăvita schimbare a lucrurilor.

1 Să Se scoale Dumnezeu, și să se risipească vrăjmașii Lui și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pe Dînsul!

Zice: E vremea să Te scoli Tu, Stăpîne, și să lucrezi mîntuirea oamenilor, și numaidecît toată ceata neprietenilor se va întoarce în fugă, risipindu-se de strălucirea arătării Tale. Tot așa, de multe ori și noi obișnuim a-i deștepta pe

judcătorii cei blînzi spre ajutorul celor nedreptățiți, rugîndu-i să se scoale și să oprească semeția asupritorilor. Iar „sculare”, după cum am zis de multe ori, nu numește numai încetarea îndelungii-răbdări, ci și Învierea Mîntuitorului lumii la trei zile după ce a primit de bună voie moartea pentru noi.

2 Precum lipsește fumul să lipsească; cum se topește ceara de fața focului, așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu!

Adică: Precum bătaia vîntului risipește fumul, și ceara se topește cînd se învecinează cu focul, așa se vor face cu totul deșerți vrăjmașii odată cu venirea Ta – o Stăpîne! Că aceia pe care Cei 70 i-au zis „păcătoși” sînt numiți de toți ceilalți tălmăcitori: „necredincioși”. Și Evreul, și Sirul așa îi numește.

3 Și dreptii să se veselească,

Zice: Făcîndu-se acest lucru, toată fața dreptilor se va umple de bucurie și îndulcire.

să se bucure înaintea lui Dumnezeu și să se desfăteze întru veselie.

Prin acestea, arată că nu asupra oamenilor a adus rugăciunea, ci împotriva dracilor ce dau război oamenilor, de a căror risipire și deșertare se bucură neamurile și Îl laudă pe Dumnezeu, Cel ce le-a mîntuit. Că zice:

4 Cîntați lui Dumnezeu, cîntați numelui Lui, cale faceți Celui ce S-a înălțat peste apusuri, Domnul este numele Lui, și vă bucurați înaintea Lui!

Aici, dumnezeiescul cuvînt le poruncește Sfințiților Apostoli să alerge la neamuri cu dănuire și cu cîntare de laudă și să gătească Împăratului tuturor calea. Acestea se aseamănă celor zise lor de Domnul: „Mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui, și al Fiului și al Sfîntului Duh.” Prin învățătura aceasta și prin nașterea de a doua oară a Botezului, calea cea aspră s-a făcut netedă, gătindu-se lui Dumnezeu, Care era să locuiască și să umble întru dînșii, după Proorocul.

Și zice că „S-a înălțat El peste apusuri”, arătînd întunericul vărsat peste sufletele oamenilor. Aceasta a tălmăcit-o Simmah: „Așterneți cale Celui ce Se poartă pe pămînt nelocuit.” Iar nelocuită este pustia, și „pustie” dumnezeiasca Scriptură a numit de multe ori neamurile: „Veselește-te, pustie însetată!”; și iarăși: „Mai mulți sînt fiii pustiei (ai celei părăsite), decît ai celeia ce are bărbat.” Deci zice: Peste această pustie nelocuită, și lipsită de lumină și numită pentru aceasta „apus”, S-a înălțat Soarele Dreptății, și a gonit negura și a făcut-o pe cea nelocuită Biserică a Sa.

5 Tulbura-se-vor de fața Lui, a părintelui celor sărmani și a judecătorului văduvelor.

Că nu suferă ei arătarea Lui, știindu-L pe Dînsul drept judecător, căci prin purtarea de grijă pentru „văduve și sărmani” a arătat dreptatea Proniei Lui. Și dumnezeieștile Evanghelii ne învață tulburarea și frica dracilor, că-i auzim pe dînșii zicînd: „Ce este nouă și Ție, Fiule al lui Dumnezeu? Ai venit mai-nainte de vreme să ne muncești pe noi?”

Dumnezeu este în locul cel sfînt al Lui.

Fiindcă a zis: „Să se scoale Dumnezeu” și: „Cale faceți Celui ce S-a suit peste apusuri”, după cuviință a adăugat acest cuvînt, ca nimeni să nu socotească cum că Dumnezeuul tuturor face iconomiile Sale mutîndu-Se din loc. Într-acest fel este și cuvîntul zis de Domnul: „Nimeni nu s-a suit în cer, fără numai Cel ce S-a pogorît din cer, Fiul Omului, Cel ce este în cer”, care arată nescrierea împrejur a dumnezeieștii firi și ne învață că S-a pogorît într-adevăr, petrecînd și împreună-viețuind jos cu oamenii, dar că era și în cer și nu S-a despărțit de Tatăl.

6 Dumnezeu așază pe cei de un nărav în casă, scoate întru vitejie pe cei ferecați cu obezi, la fel pe cei amărîți, pe cei ce locuiesc în mormînturi.

„De un nărav” numește pe cei ce au un scop, care sînt uniți într-un gînd și voiesc a se griji doar de fapta bună, iar nu pe cei ce voiesc acum unele, iar mai

tîrziu altele. Pe aceștia zice că „îi face să locuiască în casa cea dumnezeiască”. Iar „ferecați în obezi” îi numește pe cei înfășurați cu legăturile păcatului, pe care îi dezleagă și îi face viteji. Unul ca acesta a fost Matei, unul ca acesta a fost Iacov al lui Alfeu, unul ca acesta a fost Zaheu, care, izbăvindu-se de legăturile nedreptății, au primit asupra-le foarte cu bărbăție războiul împotriva celui ce îi ferecase. Și zice că nu numai pe cei ferecați îi face viteji, ci și pe cei ce au ajuns la vârful păgînatății și locuiesc în trupurile lor ca întru niște mormînturi împutite, pe care îi învrednicește de mîntuire împreună cu aceia.

**7 Dumnezeu, cînd ieșai Tu în mijlocul norodului Tău, cînd treceai Tu în pustie,
8 pămîntul s-a cutremurat, cerurile au picurat**

Simmah a tălmăcit stihul așa: „Dumnezeule, ieșind Tu înaintea norodului Tău, umblînd Tu prin cea nelocuită, pămîntul s-a clătinat și cerul a picurat.” Zice: Vrînd să treci în pustia aceea nelocuită, care nu primise încă raza luminii, Tu ai clătinat, și ai cutremurat pămîntul și din cer ai picat asupra-i picăturile darului. Și primul lucru s-a făcut pe Cruce, că atunci s-a cutremurat pămîntul, și pietrele s-au despicat și tot ocolul pămîntului s-a clătinat, prin oarecare simțire văzîndu-L spînzurat pe Cruce pe Ziditorul a toate. Iar cealaltă – după Înălțarea Lui la ceruri: atunci a venit darul Duhului peste Apostoli, urmînd și asemănîndu-se picăturilor de ploaie.

Apoi, învățîndu-i pe Iudei că Dumnezeu este Cel ce a făcut toate acestea, a adăugat mai luminat:

de către fața Dumnezeului Sinaiului, de către fața Dumnezeului lui Israil.

Zice: Cel ce S-a arătat strămoșilor noștri în muntele Sinai, tot Acela a clătinat și pămîntul în vremea Patimii, muștrînd nebunia noastră, și apoi a dăruit darul Duhului.